

8. cvičení

Následující slovní úlohy řešte pouze pomocí sčítání, odčítání, násobení a dělení zlomků nebo přirozených čísel. Všechny prováděné operace запиšte. Při řešení nepoužívejte rovnice s neznámou ani desetinná čísla.

- 1) Babička přinesla mandarinky. Jirka jich snědl 6. To byly $\frac{2}{5}$ z celkového počtu. Kolik mandarinek babička přinesla?
- 2) V loňském roce zorganizovala cestovní kancelář 126 zájezdů k moři. To ale byly pouze $\frac{3}{8}$ ze všech jejích zájezdů. Kolik zájezdů vloni cestovní kancelář zorganizovala?
- 3) Podle plánu měli v továrně vyrobit 6240 párů bot, ale vyrobili jich ještě o $\frac{1}{8}$ více. Kolik párů bot vyrobili?
- 4) Orientačního závodu se v různých kategoriích zúčastnilo celkem 224 běžců, ale jen $\frac{7}{8}$ závodníků proběhlo tratí správně. Kolik bylo úspěšných závodníků?
- 5) Obvodní lékař zaznamenal za tento měsíc 15 případů chřipky, což je o dvě třetiny případů méně než v předešlém měsíci. Kolik případů chřipky zaznamenal lékař v předešlém měsíci?
- 6) Houby ztratí při sušení $\frac{9}{10}$ své váhy. Kolik čerstvých hub potřebujeme na $\frac{1}{2}$ kg hub sušených?
- 7) Maminka řekla Evě, že když si ušetří 60 Kč, tak jí zbývající třetinu ceny knihy doplatí. Kolik stojí kniha?
- 8) Za $\frac{3}{4}$ kg brambor jsme zaplatili 18 Kč. Kolik by stálo 2 $\frac{1}{2}$ kg?
- 9) Maminka upekla 60 koláčů. Z nich byly $\frac{2}{5}$ makových a $\frac{1}{3}$ tvarohových. Zbylé koláče byly povidlové. Kolik povidlových koláčů maminka upekla?
- 10) Zelinář prodal 45 kg brambor za 4 dny. První den prodal třetinu celkového množství, druhý den pětinu. Třetí den prodal dvakrát více než čtvrtý den. Kolik brambor prodal v jednotlivých dnech?
- 11) Z pozemku o výměře 2 $\frac{1}{3}$ hektaru byla $\frac{1}{3}$ prodána a $\frac{3}{7}$ pronajaty. Na zbývajícím pozemku chce majitel pěstovat ovoce a zeleninu tak, že na sad případnou $\frac{4}{5}$ a na záhony se zeleninou zbytek. Jakou plochu v hektarech bude zaujímat sad a jakou záhony se zeleninou?
- 12) V pondělí prodal sadař na trhu $\frac{2}{7}$ svých jablek, v úterý $\frac{3}{5}$ ze zbytku. Kolik jablek mu zbylo?
- 13) V pondělí prodal sadař na trhu $\frac{3}{7}$ svých jablek, v úterý $\frac{3}{5}$ ze zbytku. Na středu mu zbylo posledních 80 jablek. Kolik jablek měl sadař původně? Kolik jablek prodal v úterý?
- 14) Zemědělské družstvo má na polovině výměry obdělávané půdy zasety obiloviny a na $\frac{3}{7}$ výměry má zasázeny okopaniny. Jaká je výměra družstvem obdělávané půdy, jestliže výměra půdy s obilovinami je o 60 hektarů větší než výměra půdy s okopaninami?
- 15) Ve skladu paliva rozvezli zásilku uhlí za 3 dny. Během prvního dne rozvezli třetinu zásilky, druhý den dvě pětiny ze zbytku a třetí den rozvezli 600 tun uhlí. Kolik tun uhlí rozvezli první den?

- 16) V naší třídě měla v pololetí vyznamenání čtvrtina žáků. Na konci roku k nim přibyli ještě dva žáci, takže vyznamenání měla třetina třídy. Kolik žáků je v naší třídě?
- 17) Petr se se svými 4 kamarády rozdělil o sáček bonbónů tak, že každému kamarádovi dal pětinu všech bonbónů a ještě 1 navíc. Na Petra tak zbyly 3 bonbóny. Kolik bonbónů dostal každý kamarád?
- 18) Ve třech pátých třídách v našem městě je dohromady 63 žáků, $\frac{1}{3}$ z nich dojíždí z okolních obcí. Do výtvarného kroužku chodí $\frac{2}{7}$ dojíždějících a $\frac{1}{3}$ místních. Kolik dětí do kroužku nechodí?
- 19) V naší třídě $\frac{2}{5}$ dětí do školy dojíždí. Do pěveckého kroužku chodí $\frac{1}{2}$ z dojíždějících dětí a šestina z nedojíždějících. Kolik dětí je v naší třídě, jestliže do pěveckého kroužku chodí 6 dětí?
- 20) Petr měl 30 kuliček. Vyhrál, a tak jejich počet zvýšil o třetinu. Kolik kuliček má nyní?
- 21) Letecká společnost inzeruje: "Při nákupu zpáteční letenky u nás zaplatíte za obě cesty jen o pětinu víc než za jednu cestu." Pan Novák zaplatil za zpáteční letenku do Japonska 36 000 Kč. Kolik by stála letenka jedním směrem?
- 22) Drůbeží farma oznámila, že v listopadu dodá do obchodního řetězce 7200 vajec, což je o čtvrtinu méně než v říjnu. Kolik vajec dodala farma v říjnu?
- 23) Drůbeží farma oznámila, že v listopadu dodá do obchodního řetězce 7200 vajec, což je o čtvrtinu více než v říjnu. Kolik vajec dodala farma v říjnu?
- 24) Pěstitel prodává na trhu celé léto papriky. Před prázdninami, než začala sezóna, je prodával za 54 Kč za kg. V sezóně je o třetinu zlevnil. Na konci prázdnin, po skončení sezóny, je o třetinu zdražil. Kolik stály papriky na konci prázdnin?
- 25) Pěstitel prodává na trhu celé léto papriky, cenu má stanovenou za kg. Před prázdninami, než začala sezóna, je prodával za vyšší cenu. V sezóně je o třetinu zlevnil. Na konci prázdnin, po skončení sezóny, je o polovinu zdražil. Byly papriky na konci prázdnin dražší nebo levnější než před prázdninami?
- 26) Pěstitel prodává na trhu celé léto papriky, cenu má stanovenou za kg. Před prázdninami, než začala sezóna, je prodával za vyšší cenu. V sezóně je o polovinu zlevnil. Na konci prázdnin, po skončení sezóny, je o polovinu zdražil. O kolik byly papriky na konci prázdnin levnější než před prázdninami?
- 27) Dřevorubci rozřezali kmen stromu. Třetina polen byla dvoumetrových, třetina metrových a zbývajících 1,5 metru rozřezali na půlmetrová polena. Kolik metrů měřil kmen poraženého stromu?
- 28) Třetina kečupu ve skleněné láhvi je již spotřebovaná a láhev s kečupem váží 790 g. Po obědě, při kterém se spotřebovala polovina ze zbývajících množství kečupu, vážila sklenice s kečupem 490 g? Kolik váží sklenice? Kolik vážila plná sklenice s kečupem?

Výsledky: 1) 15; 2) 336; 3) 7020; 4) 196; 5) 45; 6) 5 kg; 7) 90 Kč; 8) 60 Kč; 9) 16; 10) 15, 9, 14, 7; 11) $\frac{4}{9}$ hektaru sad, $\frac{1}{9}$ hektaru zelenina; 12) $\frac{2}{7}$; 13) 350, 120; 14) 840 hektarů; 15) 500; 16) 24; 17) 8; 18) 43; 19) 20; 20) 40; 21) 30 000 Kč; 22) 9600; 23) 5760; 24) 48 Kč za kg; 25) stály stejně; 26) o čtvrtinu; 27) 10,5 metru; 28) 190 g; 1090 g.